

HALKILARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 6682
Tarih: 29.04.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İşçinin Korona Virüs salgına yakalanması durumunda İş Kazası kapsamına alınması için Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi Genel Gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT

Muş Milletvekili

GENEL GEREKÇE

İlk olarak Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan yeni tip Covid-19 virüsü daha sonra tüm dünyaya hızla yayılmış ve binlerce insan virüs nedeniyle yaşamını yitirmiştir. Dünya Sağlık Örgütü, Covid-19'u pandemik bir hastalık olarak ilan ettiği 11 Mart 2020 tarihinde dünyada vaka sayısı 14 ülkede 118 bin, yaşamını yitiren vaka sayısı ise 4 bin 291 olarak duyurmuştu. Dünya Sağlık Örgütü, yeni tip korona virüsün yayılma hızı ve ölümcül sonuçlarının çok fazla olacağından hareketle yetkililere gerekli önlemleri almaları için sürekli çağrılar yapmış ve tüm ülkeleri uyarıyordu. Dünya Sağlık Örgütü'nün tüm uyarılarına rağmen birçok ülkede salgına karşı sıkı önlemler almakta geç kalınmış ve halk arasında bilinen adıyla Korona Virüs salgını tüm dünyaya hızla yayılmıştır. Dünya genelinde Korona Virüs vaka sayısı toplam 2 milyon 576 bin 776'ya yükselirken, yaşamını yitiren vaka sayısı 191 bin 087'ye ulaşmıştır. Türkiye ilk kez 11 Mart 2020 tarihinde Korona Virüs vakası tespit edildiğini Sağlık Bakanlığı tarafından açıklanmıştır. Türkiye'de 23 Nisan itibarıyla test sonuçları pozitif çıkan vaka sayısı 101 bin 790 olurken salgından dolayı yaşamını yitirenlerin toplam vaka sayısı ise, 2 bin 491 olarak açıklamıştır. Küresel bir krize dönüşen salgının siyasal ve sosyal ve ekonomik sonuçları da ne yazık ki ağır olmaktadır. Salgının ağır sonuçlarına rağmen Avrupa ülkeleri halkın bu salgından daha az etkilenmesi için sosyal ve ekonomik paketler açıklamakta, virüsün daha fazla yayılmaması için halkın evde kalması sağlanarak özellikle yoksul, emekçi ve dar gelirli kesimin

TBMM BAŞKANLIĞI		
Takım Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	30 Nisan 2020	Esas No: 2/2860

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BAŞKANLIĞI
27 Nisan 2020
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
27 Nisan 2020
No: 647586
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

temel gıda ihtiyaçlarından elektrik, doğalgaz, su, kira gibi giderlerine kadar tüm ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanacağına dair teminat vermektedir. Yine Avrupa'nın bir çok ülkesinde bazı iş kollarında üretime ara verilerek iş sağlığı ve güvenliği göz önünde bulundurularak işçiler ücretli izne çıkarılmış ve işten çıkarılmaların önüne geçilmiştir. Ancak Türkiye'de durum tam tersi bir yönde seyir etmektedir. Türkiye'de 20 milyonu aşkın işçi kendilerine ve ailelerine virüs bulaşması ve ölümcül sonuçlarına rağmen çalışmaya devam etmektedir. AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan, 18 Mart akşam saatlerinde Çankaya Köşkü'nde "Koronavirüsle Mücadele Eşgüdüm Toplantısı" sonrasında açıkladığı "Ekonomik İstikrar Kalkanı" paketinde işçi, emekçi, yoksul, işsiz, evsiz, mültecilere yönelik tek bir madde eklemeyen, pakette sermaye kesiminin üretimini aksatmayacak şekilde kredi erteleme, faiz düşürme, konut kredisi düşürme ve işveren lehine teşviklere yer verilmiştir. Yine Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın en son ulusa sesleniş konuşmasında Korona Virüs salgınıyla mücadele için bir yardım kampanyası başlattığını ve bir TV'den IBAN numarası vererek "Biz bize yeteriz Türkiye'm" adlı bir bağış kampanyası başlatarak halktan bağış yapmalarını istemiştir.

Söz konusu konuşmasında da emekçilere, işçilere ve dar gelirli kesimlere değinmemiş ve bu kesim resmen salgında gözden çıkarılan ilk grup olarak görülmüştür. Öyle ki, Korona Virüs salgını nedeniyle "EVDE KAL" çağrılarının yapıldığı bir süreçte "işçiler hariç" der gibi bir politika izlenmiştir. Korona virüs vaka sayılarının yüz binleri bulduğu ve ölümlü vaka sayılarının ise binlere ulaştığı bir dönemde bile işçiler işe gitmeye mecbur bırakılmışlardır. Özellikle inşaat, metal ve tekstil gibi sektörlerde yüzlerce işçi bir arada, işyerlerinde virüs salgınına karşı hiçbir koruyucu tedbir alınmadan çalıştırılmaktadır. Basına yansıyan görüntülerde birçok şantiyede işçiler kalabalık bir şekilde temiz ve hijyenik olmayan yemekhane, çalışma, dinlenme, soyunma, tuvalet, yatma alanlarını ortak kullandığı ve işçiler salgın koşullarında dahi iş sağlığı ve güvenliği yok sayılarak maskesiz, eldivensiz ve dip dibe çalıştıkları görülmüştür. Virüsün yapısı ve yayılma hızı düşünüldüğünde buralarda salgının hızla yayılması oldukça mümkündür. Virüsün ölümcül sonuçları da hesaba katıldığında ise toplu işçi ölümleri yaşanması kaçınılmazdır. Böylesi olağanüstü şartlarda bile işçiler salgın ve işi arasında tercih yapmaya zorlanmış birçok şantiyede işçilere salgına yakalanmaları durumunda işverenlerden hiçbir hak talep etmemeleri ve doğacak bütün zararlardan işçinin sorumlu olduğu yönünde taahhütname imzalatılmıştır. Diğer taraftan salgından dolayı işten ayrılmak zorunda kalan işçilerin ücretleri ya ödenmemiş ya da ücretlerinde kesinti yapılmıştır.

Öte yandan market çalışanları, taksiciler, otobüs şoförleri, yük taşıyan tır ve kamyon şoförleri kargocular, kurciler, büfe çalışanları ve daha birçok asgari ücretli salgın nedeniyle evde kalanlar için iş üretmek ve onlara hizmet götürmek zorunda kalmaktadır. Dolayısıyla Korona Virüs çoğunluğunu salgınında dahi toplumun ezici oluşturan işçi ve emekçiler için işçi sağlığı ve güvenliği için hiçbir önlem alınmamaktadır.

Pandemik bir hastalık olarak nitelendirilen Korona Virüs 'ün işçilere çalışması sırasında veya iş nedeniyle işe gidip gelirken bulaşabilme ihtimali oldukça yüksektir. COVID-19 gerçek anlamda kendisini gizleyebilen bir virüs olup, özellikle kuluçka süresinde hiçbir belirti olmaksızın kişinin normal hayatına devam etmesine olanak da vermektedir. Covit- 19 hastalığına yakalanan bir işçi hastalığın belirtileri göstermeden çalıştığı iş yerinde başka işçilere bulaştırabilir. İşçi açısından uygun çalışma koşullarını oluşturmak ve gerekli risk analizlerini yaparak kanunun ön gördüğü her nevi iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini almakla yükümlü olan işverenler ne yazık ki bu salgın koşullarında hiçbir önlem almamaktadır. Hal böyle olunca işçilerin çalışması sırasında enfekte olması veya çalışma arkadaşlarına yayması durumunda bunun bir iş kazası kapsamına alınması işçi haklarını korumak bakımından son derece hayati önemdedir.

Nitekim ülkemizde 2009 yılında yaşanan domuz gribi salgınında Türkiye ve Ukranya arasında yük taşımacılığı yapan bir tır şoförünün H1N1 (domuz gribi) yakalanması ve yaşamını yitirmesi sonrası açılan dava sonucunda Yargıtay 21. Hukuk Dairesi'nin E. 2018/5018 K. 2019/2931 sayılı kararında; kişiyle ilgili emsal teşkil edecek iş kazası kararı çıkarmıştır.

Bu nedenlerle tüm dünyada ve ülkemizde etkisi altına alan Korona Virüs salgınına iş sebebiyle yakalanan işçilerin bedenen veya ruhen kalıcı bir hasarın oluşması yahut vefat etmesi halinde bu durumun Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında iş kazası sayılması gerekir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 20- Sigortalı; işyerinde bulunduğu sırada, işveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda, işin yapıldığı yere gidiş gelişi sırasında Covid-19 salgın hastalığına yakalanması durumunda iş kazasına uğramış sayılır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.